

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Kanon literacki - epika
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Literary Canon - Epic
Kierunek studiów	Edytorstwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Literaturoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu	Dr hab. Agnieszka Czechowicz, prof. KUL
------------------------	---

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	60	I i II	4
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Zapoznanie studentów z wyborem najważniejszych tekstów epickich literatury polskiej i powszechnej oraz ich estetycznymi, ideowymi i historycznoliterackimi kontekstami (kontekst biograficzny; tradycja literacka, intertekstualność; świat wartości i idei; estetyka).
C2. Uzyskanie przez studentów podstawowej wiedzy historycznoliterackiej z zakresu nurtów i gatunków twórczości epickiej oraz wielowiekowego procesu jej przemian i rozwoju.
C3. Kształtowanie kultury literackiej, umiejętności analityczno-interpretacyjnych i krytycznoliterackich kompetencji studentów.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student rozumie znaczenie i wagę erudycji literackiej jako niezbędnego komponentu kompetencji filologa i jego wyposażenia intelektualnego.	K_W04
W_02	Student zna metody analizy i interpretacji dzieł narracyjnych oraz style lektury wyrosłe na gruncie literaturoznawstwa i krytyki literackiej. Zna rangę kulturową dzieł należących do kanonu epiki polskiej i powszechnej, historię ich recepcji, tradycję badań literaturoznawczych ich dotyczących oraz formułowane na ich temat opinie krytyków literatury.	K_W06
W_03	Student posiada wiedzę na temat sposobów kreowania językowego obrazu świata w dziełach fikcji epickiej oraz historycznej zmienności odzwierciedlanych w języku aksjologii i idei kulturowych.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać publikacje naukowe i krytycznoliterackie dotyczące wybranych dzieł epickich.	K_U01
U_02	Student potrafi prowadzić samodzielną refleksję nad własnymi lekturami, poszerza ich zakres, rozwija swoje kompetencje lekturowe i literaturoznawcze.	K_U03
U_03	Student rozpoznaje specyfikę różnych gatunków twórczości epickiej i potrafi przeprowadzić analizę zmienności historycznej form kompozycji, narracji oraz retorycznego ukształtowania dzieł epickich od starożytności do współczesności, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_U04
U_04	Student potrafi porównywać, wartościować i hierarchizować dzieła epickie oraz oceniać specyfikę ich walorów literackich. Potrafi formułować spostrzeżenia dotyczące techniki pisarskiej, konwencji narracyjnej, zawartego w utworach obrazu świata. Umie wyrażać własne opinie i oceny oraz merytorycznie argumentować swoje stanowisko oraz konfrontować je z poglądami innych.	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Na podstawie pogłębionych lektur student jest gotowy do weryfikacji swoich sądów, opinii, uprzedzeń i mniemań dotyczących dzieł sztuki epickiej, ich wartości i dróg oddziaływania oraz ich podwójnej natury jako narzędzia zabawy i paidei.	K_K01
K_02	Student jest przygotowany do aktywnego udziału w dyskursie kulturowym, uczestniczenia w krytycznoliterackim obiegu wymiany opinii, a tym samym do kształtowania współczesnego życia kulturalnego przez dzielenie się literackimi upodobaniami, rekomendacją i popularyzacją najcenniejszych dzieł sztuki epickiej. Przez swoje zaangażowanie	K_K03

	krytycznoliterackie student jest gotów do podnoszenia jakości dyskursu publicznego.	
--	---	--

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie kanonu, jego kryteria i postaci. 2. Kręgi tradycji epickich i geografia kulturowa. 3. <i>Do grona twoich przodków: Gilgamesza, Hektora, Rolanda – czyli jak fabuły budują fundamenty cywilizacji (i kultury)</i> 4. Klasyczna i nieklasyczna tradycja eposu grecko-rzymskiego. Paideia, estetyka, świat idei. 5. Romans grecki i rzymski. 6. Średniowiecze epickie święte i świeckie. O tym, jak młodzież powinna czytać poetów. 7. Tryumfy epickie renesansu: roman heroiczny. 8. Fabuły, których bohaterowie wstąpili w mit. 9. Fikcja jako encyklopedia. 10. Eksperymenty narracyjne. 11. Ulubieńcy krytyków i wstydlive przyjemności. 12. Wielcy, ale nie bliscy. 13. Arcydzieła w mikroskali. 14. Prywatne przyjemności fabularne. 15. Epicki patostreaming. 16. Idee i ideologie w powieściach. 17. Fabuły alegoryczne.
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy; 	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna
W_02	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład 	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna

	konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy;		
W_03	1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy;	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy;	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna
U_02	1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy;	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna
U_03	1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny;	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna

	3. Wykład problemowy;		
K_04	1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy;	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy;	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna
K_02	1. Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego; 2. Wykład konwersatoryjny; 3. Wykład problemowy;	Kolokwium, praca pisemna	Protokół, oceniona praca pisemna

VI. Kryteria oceny, wagi...

50% - obecność na zajęciach; 50% - kolokwium i praca pisemna.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Homer, Odyseja, tł. J. Parandowski, wyd. dowolne.</p> <p>Homer, Iliada, przeł. K. Jeżewska (wyd. dowolne).</p> <p>Wergiliusz, Eneida, przeł. W. Markowska, Warszawa 1970 lub wyd. późn., lub tłumaczenie Z. Kubiaka (Warszawa 1987).</p> <p><i>Pieśń o Rolandzie</i>, [w:] <i>Arcydzieła francuskiego średniowiecza</i>, oprac. M. Żurowski, Warszawa 1968.</p> <p><i>Pieśń o Nibelungach</i>, z języka średnio-wysoko-niemieckiego przeł., przedmową, komentarzami i indeksami opatrzył Andrzej Lam, Warszawa 1995.</p> <p>Dante Alighieri, Boska Komedia (przeł. E. Porębowicz lub A. Świdorska; wydania dowolne)</p> <p>Torquato TASSO - Piotr KOCHANOWSKI, <i>Gofred abo Jeruzalem wyzwolona</i>, wyd. R. Pollak, Wrocław 1951 (BN II, 4).</p> <p>L. Ariosto, Orland szalony, tł. P. Kochanowski, Wrocław 1965 (BN II 150).</p> <p>[*W. Odymalski], Obleżenie Jasnej Góry Częstochowskiej, wyd. J. Czubek, Kraków 1930.</p> <p>W. Potocki, Wojna chocimska, wyd. A. Brückner, Wrocław 2003.</p> <p>W. Potocki, <i>Argenida</i>, Warszawa 1697.</p> <p>J. Milton, <i>Raj utracony</i>, przeł. M. Słomczyński, Kraków 1986.</p> <p>W. Hugo, Katedra Marii Panny w Paryżu, przeł. H. Szumańska-Gross (wydanie dowolne).</p> <p>J. Słowacki, Beniowski, oprac. A. Kowalczykowa, Wrocław 1996 (BN I 13)</p> <p>H. Melville, <i>Moby Dick</i>, przeł. B. Zieliński (wydanie dowolne).</p> <p>L. Tołstoj, <i>Wojna i pokój</i>, przeł. A. Stawar (wyd. dowolne).</p> <p>F. Dostojewski, <i>Biesy</i>, przeł. Z. Podgórzec, Wrocław 2004.</p> <p>- <i>Bracia Karamazow</i>, A. Pomorski, Kraków 2004.</p> <p>- <i>Idiota</i>, przeł. J. Jędrzejewicz (wyd. dowolne).</p> <p>- <i>Notatki z podziemia</i>, przeł. G. Karski, [w:] F. Dostojewski, <i>Gracz. Opowiadania 1862-1869</i>, Warszawa 1964.</p> <p>H. Sienkiewicz, <i>Trylogia</i> (Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski – wyd. dowolne)</p> <p>A. Huxley, <i>Nowy wspaniały świat</i>, przeł. B. Baran (wyd. dowolne)</p> <p>George Orwell, <i>Rok 1984</i>, przeł. T. Mirkowicz, Warszawa 1988.</p> <p>T. Mann, <i>Czarodziejska góra</i>, (wyd. dowolne).</p> <p>J. Joyce, <i>Ulisses</i>, przeł. M. Słomczyński, (wyd. dowolne).</p> <p>Z. Kossak, <i>Krzyżowcy, Król trędowaty, Bez oręza</i> (wyd. dowolne).</p> <p>S. Undset, <i>Krystyna córka Lawransa</i>, (wyd. dowolne).</p> <p>J. Mackiewicz, <i>Kontra</i>, (wyd. dowolne).</p> <p>A. Gołubiew, <i>Bolesław Chrobry</i>, t.1-7, (wyd. dowolne).</p> <p>C.S. Lewis, <i>Trylogia kosmiczna</i>, przeł. A. Polkowski, Poznań 2009.</p> <p>J.R.R. Tolkien, <i>Władca pierścieni</i>, przeł. M. Skibniewska, (wyd. dowolne).</p> <p>M. Lowry, <i>Pod wulkanem</i>, (wyd. dowolne).</p> <p>T. Nowak, <i>A jak królem a jak katem będziesz</i>, (wyd. dowolne).</p> <p>S. Lem, <i>Solaris</i>, (wyd. dowolne).</p> <p>J.M. Rymkiewicz, <i>Kinderszenen</i>, Warszawa 2008.</p>

Yu Hua, *Życ!*, przeł. K. Sarek, Warszawa 2018.
 Mo Yan, *Żaby*, przeł. M. Religa, Warszawa 2014.

Opracowania

Wstępy i posłowania do wydań tekstów omawianych na wykładach.

Literatura uzupełniająca

Ludovico Ariosto, *Orland szalony*, BN II 150.
 M. Cervantes, *Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy*, przeł. A. L. Czerny i Z. Czerny (wydanie dowolne)
 L. Vaz de Camões, *Luzytanie*, przeł. I. Kania, Kraków 1995.
 A. Puszkina, *Eugeniusz Oniegin*, (wyd. dowolne).
 A. Dumas, *Hrabia Monte Christo*, (wyd. dowolne).
 Honoré de Balzac, *Ojciec Goriot*, (wyd. dowolne).
 Gustave Flaubert, *Pani Bovary*, (wyd. dowolne).
 W.S. Reymont, *Chłopi*, *Ziemia obiecana*, (wyd. dowolne).
 B. Pasternak, *Doktor Żywago*, (wyd. dowolne).
 I.B. Singer, *Sztukmistrz z Lublina*, (wyd. dowolne).
 M. Proust, *W poszukiwaniu straconego czasu*, (wyd. dowolne).
 J. Hašek, *Przygody dobrego wojaka Szwejka*, (wyd. dowolne).
 B. Hrabal, *Listy do Kwiecieńki*, przeł. A. Czcibor-Piotrowski, Warszawa 2002.
 Albert Camus, *Obcy*, (wyd. dowolne).
 J.P. Sartre, *Mdłości*, (wyd. dowolne).
 J. Deml, *Zapomniane światło*, (wyd. dowolne).
 G.G. Marquez, *Sto lat samotności*, (wyd. dowolne).
 A. Sołżenicyn, *Oddział chorych na raka*, przeł. M. Jagiełło, (wyd. dowolne).
 George Perec, *Gabinet kolekcjonera*, przeł. M.P. Markowski, Warszawa 2003.
 Philip Pullman, *Mroczne materie (Zorza polarna, Magiczny nóż, Bursztynowa luneta)*, przeł. E. Wojtczak, Warszawa 2004.

Opracowania

B. Bednarek, *Epos europejski*, Wrocław 2001.
 R. Dąbrowski, *Epopeja w literaturze polskiego oświecenia*, Kraków 2015.
 R. Krzywy, *Klasycyzm polskiej epiki bohaterkiej od czasów renesansu po oświecenie*, [w:] *Klasycyzm. Estetyka – doktryna literacka – antropologia*, red. K. Meller, Poznań 2009, s. 101–126.
 L. Szczerbicka-Ślęk, *W kręgu Klio i Kalliope. Staropolska epika historyczna*, Wrocław 1973.